

Stenungsunds
kommun

Jämställdhetsprogram och lokal handlingsplan för Västra Götaland

Gör det jämt

- mål för jämställdhetsarbetet i Stenungsund 2015 - 2020

Typ av dokument Plan	Beslutat av Kommunfullmäktige	Beslutsdatum 2014-12-15	Diarienummer 0753/14
Dokumentägare Sektorschef sektor Stödfunktioner	Giltighetstid 2015-2020	Framtagen av Beredning Barn och unga	Reviderad 2014

Allmänt

2002 antog Stenungsunds kommun ett jämställdhetsprogram. Programmet riktar sig, till skillnad från kommunens Jämställdhetsplan, till alla invånare i kommunen. Under 2014 utförs en utvärdering och en revidering av programmet.

I juni 2014 beslutade kommunfullmäktige att underteckna en avsiktsförklaring för Jämställt Västra Götaland 2014-2017. Jämställt Västra Götaland är en strategi för att skapa ett likvärdigt jämställdhetsarbete i länet. Strategin vill skapa en plattform för utbyte av erfarenheter och möjliggöra samordning. Syftet är att strategin skall leda till konkreta förändringar genom att alla arbetar mot gemensamma mål. Via en gemensam avsiktsförklaring undertecknar kommunen och kommunledningen sig för att:

- Koppla kommunen till sitt pågående arbete med jämställdhetsintegrering till det övergripande strategiarbetet.
- Ställa sig bakom arbetet och ansvara för förankring i den egna organisationen.
- Utse en kontaktperson gentemot den samordnande aktören, Länsstyrelsen.
- Ta fram en lokal handlingsplan, som ska innehålla ett urval av insatser från strategin med en beskrivning av hur dessa ska genomföras.

Jämställdhetsprogram 2015-2020 kommer att fungera som styrdokument för kommunens jämställdhetsarbete och som handlingsplan för avsiktsförklaringen Jämställt Västra Götaland.

Jämställdhetsprogrammet från 2002

Programmet innehåller 27 mål som alla är mycket ambitiösa. Sex av målen är svåra att konkretisera och därför svåra att mäta och följa upp. Av programmets 27 mål har beredningen funnit att tre är uppfyllda, åtta är delvis uppfyllda och tio är inte uppfyllda (se diagram 1).

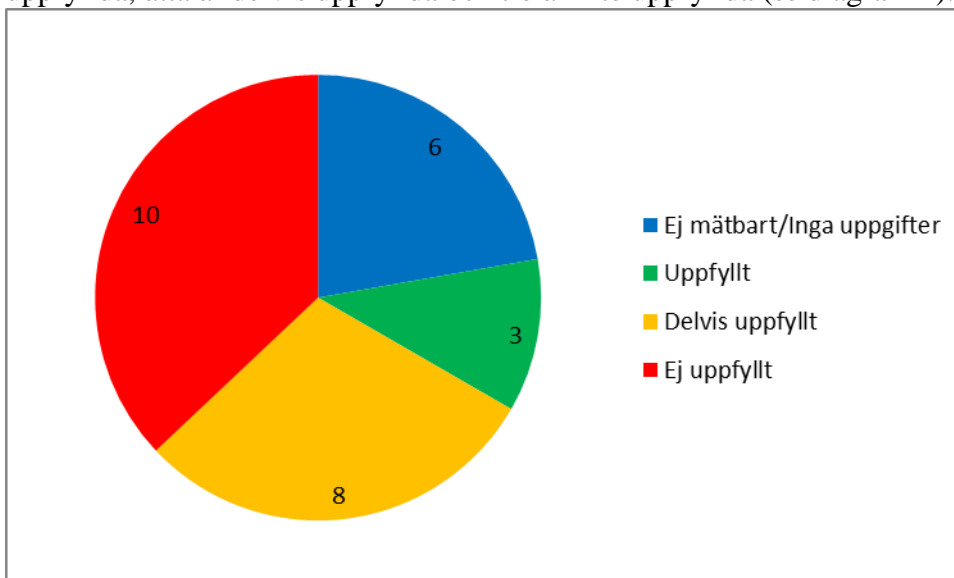

Diagram 1: Jämställdhetsprogrammets måluppfyllelse.

Generellt kan konstateras att programmet saknar en beskrivning om vem som är ansvarig för programmets genomförande.

En svårighet i sammanhanget är att skilja på Stenungsund som geografisk enhet och Stenungsunds kommun som enhet/arbetsgivare.

Handlingsplan för 2015-2020

Jämställt Västra Götaland 2014-2017 är uppdelat i tre övergripande temaområden.

Jämställdhetsprogrammet följer dessa temaområden och mål och insatser är listade utan inbördes rangordning.

A. Makt, inflytande och ekonomisk jämställdhet.

Detta tema sätter sökarljuset på förutsättningar för arbete, föräldraskap, utbildning, politiskt inflytande och jämställd regional tillväxt.

Mål

Stenungsunds kommun ska sträva efter följande mål inom detta temaområde:

- **Ett jämt uttag av föräldraförsäkring och VAB.** Ansvaret för barnens utveckling, mätt i andel av föräldrapenningen, har blivit mer jämställd i Stenungsund sedan 2002. Men förändringen beror främst på att kvinnor tar ut en mindre del snarare än att män tar ut fler dagar. Männens uttag gick förvisso upp 2004 och 2005 men har sedan dess varit relativt stabilt.

Även när det gäller andel av sjukpenning för vård av sjukt barn är förändringen liten. 2004 var det 79 procent av kvinnorna som tog ut sådan föräldrapenning. 2013 hade andelen sjunkit något till 72,9 procent.

- **Jämställd representation i kommunala organ.** Stenungsund har en relativt god könsfördelning i sina politiska organ. Detta ska kommunens sträva efter att upprätthålla.
- **Jämställdhetsanalyser ska föregå beslut** om såväl budget som inriktningsmål samt översikts- och detaljplaner samt att bokslutet ska innehålla en jämställdhetsbedömning/-analys.
- **I alla upphandlingar skall potentiella leverantörer förbinda sig att följa kommunens jämställdhetsplan.**
- **Heltidsanställning gäller med möjlighet till deltid.** Heltid ska vara utgångspunkten vid anställning. Generellt är det fler kvinnor som arbetar deltid än män och det riskerar att bli en "kvinnofälla".
- **Främja ett ökat kvinnligt företagande.** Sedan 2003 har andelen kvinnliga företagare i Stenungsund ökat något, men har också varit relativt oförändrat sedan 2008.
- **Jämställda arbetsplatser.** Lika lön för lika arbete gäller. Både kvinnor och män skall uppleva en god arbetsmiljö och lika rätt till vidareutbildning i det egna arbetet.
- **Jämställd skola.** Skolan fostrar våra framtida medborgare och ett gediget jämställdhetsarbete är A och O.

Insatser

För att målen inom temat, makt, inflytande och ekonomisk jämställdhet, ska infrias bör följande insatser genomföras:

- Val av ledamöter ska föregås av en jämställdhetsintegrering före valberedningen redovisar sina förslag. Minst 40 % för endera kön gäller som riktmärke.
- Utse jämställdhetsansvariga vid varje kommunal enhet.
- Årliga lönekartläggningar skall genomföras - lika lön för lika arbete.
- Stärk rekryteringen av arbetskraft för det ena könet till områden som domineras av det andra könet.
- En jämn könsfördelning bland kommunens vårdpersonal skall eftersträvas.
- Skapa förutsättningar för barnomsorg på obekvämt arbetstid.
- I kontakt med lokala näringslivet och andra arbetsgivare ska kommunen ta initiativ till lika sysselsättningsgrader för kvinnor och män oavsett inom vilka sektorer de arbetar.
- I Stenungsunds kommun skall heltid gälla som anställningsform. Rätten till deltid skall grundas på sakliga skäl, vara tidsbegränsad och självvald.
- Förekomsten av visstidsanställningar ska reduceras och timavlönade ska avskaffas som anställningsform
- Utbildning av förtroendevalda och tjänstemän i jämställdhet och jämställdhetsintegrering.
- Skapa fler jämställda val av program till gymnasieskolan.

B. Makt och hälsa.

Detta tema uppmärksammar jämställd hälsa som en fråga om fysisk, psykisk och socialt välbefinnande. Temat betonar särskilt normer för kön och dess inverkan på hälsa, tillgången till idrott samt kultur- och föreningsliv.

Mål

Stenungsunds kommun ska sträva efter följande mål inom detta temaområde:

- **Stenungsunds kommun skall genom förebyggande åtgärder främja en god hälsa hos invånarna oavsett kön.** Halvera den psykiska ohälsan i Stenungsund. 2014 är basår för flera samordnade insatser mot framför allt yngre kvinnor.
- **Minska sjukskrivningarna.** Sjuktalet bland kvinnor ökar snabbare i Stenungsund än medelvärdet för Sverige.
- **Utveckla rollerna som attraktiva arbetsgivare.** En attraktiv arbetsgivare är en jämställd arbetsgivare.

- **Reducera/halvera/minska psykisk ohälsa i Stenungsund.**
- **Verka för en god arbetsmiljö hos alla arbetsgivare i kommunen.** Detta kan göras genom att bland annat ställa krav på samarbetspartners, leverantörer etc.
- **Alla samhällsmedborgare ska ha rätt till en aktiv fritid på lika villkor oavsett kön.** Stenungsunds kommun har en omfattande och aktiv idrottsrörelse. Kommunen ska även fortsättningsvis stödja idrotten på ett jämställt sätt. Kommunen ska också verka för andra typer av fritidsaktiviteter är tillgängliga för alla.

Insatser

För att målen inom temat, makt, inflytande och ekonomisk jämställdhet, ska infrias bör följande insatser genomföras:

- Finsam - Den 1 januari 2004 trädde lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser i kraft, i dagligt tal Finsam. Lagen gör det möjligt för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommun och landsting/region att samverka finansiellt inom välfärds- och rehabiliteringsområdet. Tillsammans bildar de fyra parterna ett samordningsförbund och beslutar själva hur samarbetet ska utformas och bedriver samverkan utifrån lokala förutsättningar och behov. Genom samverkan i ett samordningsförbund kan parterna utveckla det gemensamma ansvarstagandet och därmed välfärds- och rehabiliteringsarbetet.

Stenungsunds kommuns kommun deltar för närvarande i Samordningsförbundet Ale, Kungälv, Stenungsund och Tjörn.

- **Samarbete med lokala näringslivet – skapa nätverk.** I samarbete med det lokala näringslivet kan kommunen utvecklas ur både ett ekonomiskt och socialt hållbart sätt.
- **Familjecentraler.** Kommunfullmäktige beslutade att en familjecentral skulle starta i Stenungsund under 2014. Familjecentralen skapar möjligheter att arbeta både kortsiktigt och långsiktigt med jämställdhetsfrågor.
- **Folkhälsorådet.** Rådets övergripande mål är att arbeta för en ökad folkhälsa och trygghet i Stenungsunds kommun. I rådets uppdrag ingår även att arbeta med brottsförebyggande frågor. Rådets uppdrag, som utgår från ett tydligt medborgar-/befolkningssperspektiv, är att aktivera och engagera medborgarna, frivilliga krafter och olika samhällsaktörer i det förebyggande arbetet.
- **Samverkan om föräldraskap - Samverkan om föräldraskap** sker vid BVC, familjecentralen och i skolan m.fl. "träffpunkter" för föräldrar.
- **Könsuppdelad statistik – Kommunen ska verka för att statistik är könsuppdelad.** Detta så utvecklingen av sjukskrivningar, socialt arbete och omsorg ska följas upp ur ett genusperspektiv varje år.

C. Makt och mäns våld mot kvinnor.

Detta tema fokuserar våld i relationer, våldsförebyggande åtgärder och stöd till grupper med svagt samhälleligt skydd.

Mål

Stenungsunds kommun ska sträva efter följande mål inom detta temaområde:

- **Motverka det sexuella våldet i alla dess former.** Antalet anmälningar om kvinnofridsbrott ökar. Ökningen tros bero dels på en ökad medvetenhet, dels på en faktisk ökning av brott.
- **0-tolerans gäller för våld i nära relationer.** Antalet misshandelsbrott i hemmet är relativt stabilt över tid och ligger för Stenungsund lägre än medelvärdet för Sverige och för Göteborgsregionen. Stenungsunds kommun vill att den ska minska ytterligare. Visionen är att ingen ska uppleva våld i nära relationer.

Insatser

För att målen inom temat, makt, inflytande och ekonomisk jämställdhet, ska infrias bör följande insatser genomföras:

- Krismottagningar och kvinnojourer. Stenungsunds kommun ska även fortsättningsvis stödja krismottagningar, kvinnojourer och tjejjourer.
- Förhindra destruktivt beteende. I kommunens verksamheter finns flera arbetssätt som kan användas för att minska destruktiva beteenden. T.ex. *Machofabriken* (RKR och Roks), *Sällan sedd: utbildningsmaterial om våld mot kvinnor med funktionsnedsättning* (Socialstyrelsen 2011), *Fristad från våld: En vägledning om skyddat boende* (Socialstyrelsen 2013), *Skylla sig själv: om våld mot kvinnor i missbruk* (Socialstyrelsen 2011), *Våld mot djur och våld i nära relationer* (Länsstyrelsen i Västra Götaland 2012), *Våld: En handbok om socialnämndens ansvar för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld* (Socialstyrelsen 2010) och *Våga göra skillnad* (Länsstyrelsen i Östra Götaland 2011).
- Samverkan med hälso- och sjukvården vid behov av vård för våldsutövare.
- Kampanjer. Stenungsunds kommun ska vara aktiv i kampanjer om att minska mäns våld mot kvinnor. Sådana kampanjer kan vara både på eget initiativ eller som stöd för andras.
- Stenungsunds kommun ska aktivt arbeta med att förebygga våld av alla former och särskilt våld i nära relationer. Det gäller såväl fritidssektorn, skolan och vuxenutbildningen.